

HECE AYLİK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 26 SAYI: 303 MART 2022

ISSN 1301-210X

HECE

MART 2022

303

ŞİİR

- Arif Ay** / Dili Ağaç Olan Toprak / 5
Faruk Uysal / Muhammed Ali / 6
Ali Göçer / Dağ Kanaması / 8
Nurettin Durman / Zemheri Çiçeği Gibi / 10
Hüseyin Bektaş / Gurbete Hasret / 11
Mustafa Uçurum / Zamansız Bir Kavak Yeli / 12
Eyyüp Akyüz / Üç Ömür / 13
Haluk Demiralp / Sırlı / 14
Yunus Emre Altuntaş / Henüz Hazır Değilim / 15
Süleyman Unutmaz / Bana Bir Ev Yapsınlar / 16
Ahmet Menteş / Kalbin Varsayımları / 17
Mehmet Yılmaz / Sıra İhlali / 18
Hüseyin Kır / Bir Şey Oldu Bana / 20
Süleyman Geleri / Ecel Teri: Kara Yazı / 21
Davut Güner / Eski Bir Tragedya Gibi / 22
Kenan Yusuf / Yaralı Hafıza / 23
Erhan İksamuk / Abluka / 24
Ayşe Altıntaş / Herkese İyi Seyirler / 25
Alaaddin Hekim / Genç Ozanın Şarkısı / 26
Agâh Sayra / Reddedilmiş Çağrı / 27
Zehra Betül Bulat / Gitme Özgürlüğü / 28

HECE'DE İLKLER

- Vildan Gürsoy** / Şattülarap'ta Bulunan Yanık Küştenî / 29
Zülâl Menekşe / Savrulum / 32

ÇEVİRİ

- Seyyid Kutub** / Necip Mahfûz'un *Hân El-Halîlî (Halîlî Hanı)* Adlı Romanı / 33

ÖYKÜ

- Sema Bayar** / Bütün Günahlar Hayata Karışırken İşlenir / 38

YAZI

- Ali Göçer** / Çevre Ahlakı / 45
Mehmet Narlı / Dil ve Şiir Üstüne Gelgitli Düşünceler / 51
Osman Özbahçe / Edebiyatsız Edebiyat / 59
Ali Galip Yener / Auerbach, Dante ve Edebiyatta Sekülerlik / 64
Leyla Arsal / Kartografik Bir Oratoryo: Şehrin Kitabı / 72
Mehmet Kahraman / Kuşatma Altındayız Ama Ümit Varız / 77
Mehmet Kurtoğlu / Shakespeare'i Anlamak / 82

ŞİİR GÜNDELİKLERİ

Ömer Aksay / Şiire Dair Kaydedilen Notlar / 93

YAKIN BAKIŞ

Nuray Alper / Ethem Erdoğan ile Şiirden Şuura ve Şiirden Şaire Bağlamında Kuram, İnceleme ve Eleştiri Üzerine / 95

İsmail Demirel / Eleştiri, Şair, Şuur ze Şiar / 100

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / Sina Akyol da Göçtü / 104

DOSYA: GÜNÜMÜZ BAŞKURT ŞİİRİ

Kübra Genç / Sunuş / 105

Mustay Kerim / Benim Atım, Reşit Şekür / Ömrümün Yolları, Ravil Bikbayev / Gün, Hasan Nazar / Ustura, Mevrit Yamaletdin / Yöneliyor Bulutlar, Tamara Geniyeva / Ülkeye Sözüm, Zühre Kutlugildina / Annemin Vasiyeti, Güzel Sıtdikova / Ay ve Güneş, Remil Yenbek / Dilek, Fenil Küzbekov / Umut, Buranbay / İlkler, Hismet Yuldaşev / Bülbül, Kul Devlet / Sekizinci Mucize, Tamara İskenderiye / Biz, Reyis Tülekov / Davet, Ehmer Ütebay / Başkurdistan, Çebizulla / Er Yiğit, Tenzile Devletbirzina / Başkurt Şarkısı, Ayhılıv Çarifullina / Bir Nehrin İki Kenarı Gibi, Zülfiye Hannanova / Beni Kayına Denk Sayıyorlar, Gülnaz Kutuyeva / Yüzük Kaşı

AYIN SÖYLEŞİSİ

Şeyma Subaşı / Mehmet Aycı ile Söyleşi / 130

BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak / Yazarlık Kapısı: Atölyeler / 135

AYLAK OKUMALAR

Ertan Örgen / Aylak Okumalar 5 / 137

PORTRE

Mehmet Aycı / Bilinen Tek Nüsha / 139

ÇEŞİTKENAR

İbrahim Halil Çelik / Kelamın Sultanı Hasan Seyithanoğlu da Göçtü Öte Aleme / 141

Hasan Arslan / Silkelene Teorisi / 142

Erol Yılmaz / Kütüphane Nedir, Ne Değildir? / 144

Hayrettin Durmuş / Masallarımız Unutulmasın / 149

KİTAPLIK

Abdullah Ezik / Tehlikeli Sularda Dolaşmak: Mehmet Sümer'den Modern Türk Şiiri Üzerine Yazılar / 151

Mehmet Akif Çetin / Çağdaş Yazının Sorunları / 155

Tuncay Bolat / Görülen Geçmiş Zaman Hikâyeleri: Ağlaya Ağlaya Öldük Anam Bacım / 158

Arif Ay

DİLİ AĞAÇ OLAN TOPRAK

toprak ısınmayacak dedi ağaç
köpeğin dilinin şiştiğini
deredeki sudan öğrendim

benden bahar beklemeyin
çiçek açmayacağım dedi ağaç

usul usul toparlandım
yola çıktım

dere ve köpek ardımdan geliyordu

sözünde kaviydi ağaç
olup biteni biliyordu

Faruk Uysal

MUHAMMED ALİ

fırtınalı bir günde doğurmuş annem beni
tarzım değil yeraltı sularına yoldaş olmak
bulanmadan kaynamadan köpürmeden akmak
onun için ringleri seçtim ben
bir ömür bir fırtına gibi esmek için
bisikleti çalınan, oyunu bozulan çocuklar
siyahlar, beyazlar, bütün siviller için.

adımı andımı değiştirdim ben kendimi
herkes Ali'yi sevsin diye
Muhammed'i Ali'de görsün diye
birleştirdim bir kimlikte Muhammed ile Ali'yi
iki elimi de havaya kaldırdım her maç bitiminde
cümle alem bir Muhammed Ali görsün diye.

fakat Tom Amca eski adımda diretti
ben de maçta gösterdim dünyanın kaç bucak olduğunu
boksörüne onun, bağırdım:

söyle benim adım ne

söyle Tom Amca benim adım ne?

sonra midesine çalıştım, ağzına, burnuna
bir ağaç gibi yıkılınca ringin ortasına
dedim:

abbap ringde bıraktığın kanlı tükürüktür bu dünya!

benim kavgam değil Vietnam'la
hiçbir Vietnamlı bana zenci demedi
kavgam Klan'ın, yılanın, yalanın devletiyle
yere indirdim ben o devletin camını çerçevesini
bellettim bütün rap şarkılarını
bütün ret çeşitlerini ahlaki, dinî, vicdani...

bütün dünyayı tanık tuttum
Zaire'yi kaldırdım arzın ortasına koydum
Münihe okyanus rüzgârları aşıladım
portakalın dilim dilim tropikal lezzetine vardım Bahamalar'da
yeşilin üzerine fırlayan tarihi okudum Porto Riko'da
ciğerlerimde hâlâ New York'un yağlı yapışkan kokusunu taşıyım.

korkutmasın çocukları diye kelepçe taktım şimşeğe
gök gürültüsünü hapse tıktım
kötüydüm de iyilerden oldum demiyorum
kötülerle iyileri aynı rüyada
aynı resimde birlikte gördüm aynı bedende
tıp beni yalanlamaya kalkıştı hastanelik ettim onu da.

yüreğimle bir dünya kurdum ben
boks bir çift eldivenle ringden ibaret sananlar yanıldı
güç gösterisine çıkanlar hep yenildi
ben ona şiiri, şarkıyı, dansı ilave ettim
fikri, fiziği, metafiziği kattım
kelebek gibi uçtum arı gibi soktum
bir dünya kurdum adı Muhammed Ali olan.

çoğu zaman ringdeki iki boksörün ikisi de bendim
bazen ruhum bedenimi dövdü
bazen bedenim ruhumu
bazen geleceğim geçmişimi hırpaladı
bazen geçmişim geleceğimi
bazen gerçekler hayallerimi nakavt etti
bazen hayallerim gerçekleri.

ne boks sadece bokstan ibarettir
ne de bu dünya bir başına bir dünyadır
kimse kirletmesin kendini
kılavuz olarak vicdanının sonatı yeter insana
yeter ki herkes sahip çıksın kendi rüyasına.

Aralık 2021

Ali Göçer

DAĞ KANAMASI

Dağ kanar
Akar kanım
Yanar içimin çeşmeleri
Gök, mavi atlarını salınca
Ufalanır sonra yeniden yapılır
İnsan gecenin sarkacında
Bir tefekkür atlasında
Sığınakta çölde
Ebu Zer kanatlı hüzünde
Bir durabilsem kapıda
Çoğalırım

Tedirgindir çatılara düşen yağmur
Güneşin gövdesinde
Bir ağıt yanar da
Bense asfalta yapışmış aklımı
Arar dururum anılarda
Düş gören bir ceset misali
Yırtık bir gazetenin altında

Dağ Selamidir
Gök Melami
Olmasa yarın kapısı
İnsan kırmızı
Kent harami

En çok yüzünün yağmurlarında
Islanır insanın hayali

Çocukluğumun ortasına
Kıl çadır gibi abanan
Dedemin derin kolları
Hasat olup düşünce toprağa
En çok bir dağda toplarım yüzümü

Girsem aralık kapıdan yar aynasına
Yanıp külümü döksem gül tarlasına
En çok bir dağda vurulur insan
Gök hareli gözlerinin aylasına
En çok bir dağda dirilir insan

Nurettin Durman

ZEMHERİ ÇİÇEĞİ GİBİ

Sözün üzerine gülücükler konmalı
Ki ferahlasın kalbimiz
Hele tebessüm edişler yok mu
Uzak pencerelerde sardunyalılar
Selvi boylu meltem hu hu diye
Bir o yana bir bu yana sallanıp
Şifa niyetine mehtap
Derin rüyalara dalsın.

Size bir sevgi çiçeği takdim edeyim
Ey dedim kendime de nedamet
Özrü kabahatinden büyük
Dikenli bir gül değil zemheri çiçeği gibi
Çekiversin kulağını şeytanın
Varsın gözü kalmasın kimsenin
Kalbi kırık olmasın sevgilinin.

Ne desem geçiyor huuu hu diyerek
Saatlerin hiç acıması yok biliyorum
Bugün yarın derken bitmez işlerin
Ağırlığı kalkmıyor üzerimizden
Bir hayli kaygılı baş hüzünlü bakış
Bir hayli kırılmış gönül.

Nihayetinde her şey olacağına varır
Beklerken de geçiyor zaten
Tıpış tıpış yürüyen zaman.

25 Ocak 2021, Pazartesi, 20:56

Hüseyin Bektaş

GURBETE HASRET

Şimdi senin de hayalin gurbet ya
Bilirim gurbet nedir, yaralar insanı
Düşmeye gör, karanlık yaraların olur
Ağlarsın
Herkes gider de sen kalırsın, bir de nar ağacı
Sanma ki kar yağar dallarına

Tek yaprağın kalsa, tek umudun
Tek sayfaya sığdırsan da hayallerini
Gül açsa da yanaklarında
Üşürsün
Kapını çalan olmaz, boşuna
Ateşlere atma kendini

Annelerin dilinden anlayan bilir gurbeti
Susmayı ve sevmeyi
Sonra sen de bil ki
“Aşan bilir karlı dağın ardını”
Aşarsan gurbettesin, düşlerin son günü
Son yaprağı da alınca rüzgâr
Susarsın
Susar bütün diller gurbete inat
Yanar da söndüremezsın hasretini

Mustafa Uçurum

ZAMANSIZ BİR KAVAK YELİ

Sabahın serinliğinde eski duraklardan geçer gibi
Geçtim ellerimde nakış nakış okunmuş dualar serinliği
Şehrin en serin köşesinden
Baktım onarılmış sokaklar gölgesine
Duydum eskitilmiş çokça şarkılar geçiyor üstümüzden
“Penceremin perdesini havalandıran rüzgâr”
Bir huzur bestesini bırakıp duruyor içime
Bir sersemlik gibi örseleniyor hayat

Beni bundan sonra cümlelerin en başına yazsınlar
Bir pencere açılsın
Sınırsız bir huzur giriversin içeri

Şimdi ellerim sonsuz bir alev
Tutunduğu her dalı tutuşturacak
Göğsümde dinlenen kuşlar var
Bir çıtırtı duyunca kanatlanacak

Ellerim öyle titriyor ki
Başımda değil içimde esiyor
Zamansız bir kavak yeli

Eyyüp Akyüz

ÜÇ ÖMÜR

yine oturup yine ağlar yine dualar
bana üç ömür daha verseler
çünkü ya ağlar ya dua eder
elinden bir şey gelmeyenler

bir sokak gördüm bu sabah
tebessüm dilenen çocuklara ağlıyordu
burada ölmek istemem diyordu kaldırımlar
dağ başında, göl kenarında alsın canımı allah

bir eşiğe rastladım, tepesinde yumruk gibi bir güneş
dedi eve kaçanlar evden kaçıyor eyvah
mezarını yanında taşır ölümgezerler
anlayışlarına haciz gelmiş de akletmemişler

bir ağlamak duydum gecenin bir yarısı
gözden düşmüş de bir daha kalkamamış
kalbini çıkarıp darağacına asan kimsesizler
yaparlar mıydı hiç, cenneti salladığını bilseler

yine oturup yine ağlar yine dualar

Haluk Demiralp

SIRLI

İçerlemiş olmalı yapılanlara
Veya yapılmayana,
Çöküyor yavaşça içine
Sığındığın bina.

İlk değil damlaların
Keyifle kayarken kopuşu.
Kıyıya çıkaran dalganın
Kumunu çekmesi altından.
Nasıl damsız kaldığını
Unutmadı gece kuşu.

Bir ötüşünden öte,
Sabahın o gümüşünde,
Tekrar girdiğin sınavın
En can alıcı sorusu
Bu kez sıkıldığın yerden gelir.
Gizlendiği gözden çıkar
Formülü ezberindeki zehir.

Her veda öncesi gibi
Enkaza döndüğün zaman
Çerçeveyi değil artık,
Kırık camlarını al.

Bire yüz vermeyen sonsuzluk
İki aynaya bakar.

Yunus Emre Altuntaş

HENÜZ HAZIR DEĞİLİM

körpe diline alışmadım bu sular
alıp götürüyor tam maniyi bulmuşken
uzaktan el ediyor biri çayın kıyısına
çağırıyor ve usulca bir şeyler söylüyor
saat akşamın yedisi şimdi ben
yıldıztepe'den aşağı salıyorum
tutarsa deniz tutsun gerisi onun bileceği

sarsıcı gülüşlerin geldi hatırıma
o neydi öyle sağanağın haberleri
düşüverdi masamda o beyaz sayfa
yeşillendi birden çağlasına tuz ekerek
sulandı akordunu bozdu gerilmiş o tel
iber'den taşıtı sert vuruşların taş döşeli
kaldırımlarından biraz öteye

sana sahici düşler dilerdim fakat
şimdi konuşamam yarım kalır öğle
şınarır camın önünde kargalar çirkin zeki
haytası gök oğullarının sırnaşığı
karartır gölgemi sana ulaşamam sonra
o ağacın gölgesinde bir bahar bekler
damıtır eter kokularını düşerim ve sen

melankoli diyor doktor bana kalırsa
dört arketipe sığmıyor bendeki ne oedipus
ne babamla bir derdim var ne de çocukluğum
başımı bağladı o bulanık zamanlarda
bir tek aysel'i hatırlıyorum o polisin kızı
sarışındı tığ gibi kasabada tek
ama ne önemi var bunca yıl sonra

kar yağdı yine bu sokak
neşelendi saklandı bulandı beyaz
arkada kuştepe bir görsen gelinliğiyle
fırlatıyor düğün çiçeğini tutan yok
gerisinden izlediğim kapısına vardığım
bir zamanların o yokuş halleri o ızdırıp
zevk veren yaralar ki ah çağırır kurdu

Süleyman Unutmaz

BANA BİR EV YAPSINLAR

Bana bir ev yapsınlar o Ermeni ustalar
Bahçesi uçurumlar... Bir ev ki dağ başında
Arzdan arş-ı alaya yükselsin taş duvarlar
Bir ev... Tepeden baksın yerdeki hayatlara

Kelimedен çitlerle koruyayım avluyu
Ahşabın merhameti beni içine alsın
Çeşmesine her sabah gökler yollasın suyu
Berrak duru saadet arıklarından aksın

Belki bir kadın gelir... O da hayat kaçkını
Hayal tabiri gibi çıkar merdivenleri
Sonra yüzüme iner bakışlarından canı
Soframıza bırakır küpe çiçeklerini